

sk0076 4 800 mtik1083

tartalomjegyzék - 3. sk0069-sk0076-ig

sk0069 marokkói — algériai
 sk0070 reagan — kaunda
 sk0071 reagan-eurorakéták /kieg. sk0054, 0055 sz. hirhez/
 sk0072 arab csucs /kieg. az sk0059 sz. hirhez/
 sk0073 bukarestben tanácskozás (nemzetiségi)
 sk0074 tartalomjegyzék 1.
 sk0075 tartalomjegyzék 2.
 sk0076 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: pirityi sándor
 éliás béla
 flesch istván
 kis csaba
 fodor györgy

- v e g e -

fg/th

22.05 300383 0679

Nuu

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/1

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 31.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1003

rövid hírek

repülőgépkatasztrófa

szingapur, 1983. március 31. /upi/ - összeütközött a levegőben szerdán az ausztráliai és a szingapuri légierő egy-egy repülőgépe. a géproncsok egy malaysiai falu közelében zuhantak le és megölték egy fiatal nőt, két asszonyt pedig megsebesítettek. a repülőgépek a négy napja tartó közös angol-ausztrál-malaysiai-uj-zélandi légi hadgyakorlaton vettek részt. a pilóták ejtőernyővel sértetlenül földet értek.

elvesztett rakéta

cloppenburg, 1983. március 31. /dpa/ - a nyugatnémet bundeswehr egy phantom s-f-4 típusu vadászgépe szerdán az alsószászországi lindern térségében „elvesztett”, egy gyakorló rakétát. a hadsereg közlése szerint a rakéta „teljesen veszélytelen”, a helikopteres alakulatok megkezdték a rakéta felkutatását.

greenpeace

rouen, 1983. március 31. /upi/ - a greenpeace elnevezésű nyugateurópai környezetvédő szervezet hat aktivistája szerdán három csónakjával együtt egy vegyianyagot szállító francia uszályhoz láncolta magát. a szervezet szóvivője szerint az aktivisták mindaddig folytatják akcióikat, amíg az „azote et produits chimiques”, vegyianyagot gyártó francia vállalat meg nem szünteti a szajna torkolatvidékének szennyezését.

ll

KÜL

- 2 -

1983.03.31.

kábitószér

kairó, 1983. március 31. /ap/ - az egyiptomi rendőrség mintegy 1,2 millió dollár értékű hasisszállítmányt foglalt le. a hasist a beduinok tevékaravánon akarták becsempészni kairóba. a karaván feltartóztatásokon kétórás tűzharc alakult ki a csempészek és a rendőrök között. a beduinok végül is hátrahagyták a hasist és eumenekültek.

szi fm pi

07.17 310383 1606

-.-

sk0002 4 230 mtik1004

nicaragua

gózon istván, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

managua, 1983. március 31. /mti/ - mintegy 200 somozista ellenforradalmár van még magaalpa nicaraguai tartományban - jelentették be szerdán managuában. az ellenforradalmárokat a sandinista hadsereg alakulatai körülzárták, a lakosság védelme érdekében több települést katonailag megerősítettek.

sergio ramirez mercado, a nicaraguai kormányzó tanács tagja ugyanakkor szerdán cáfolta azokat a híreket, hogy jelentősebb katonai összezsapások lettek volna az ország északi részén. a nicaraguai ellenforradalmárok hondurasi területen működő rádióadója közölte, hogy „a felkelők elfoglaltak két települést és jelentős veszteségeket okoztak a sandinista hadseregnek,„.

a nicaraguai politikus újságírók kérdésére válaszolva elmondta azt is, hogy nicaragua nem szándékozik az ellene elkövetett hondurasi-amerikai agresszió miatt felfüggeszteni adósságainak törlesztését. az ország folytatni kívánja adósságainak visszafizetését, de „enhez szüksége van a nemzetközi pénzügyi szervezetek segítőkészségére is,„ - tette hozzá.

M

KÜL

- 3 -

1983.03.31.

honduras szerdán tiltakozó jegyzéket juttatott el nicaraguának a sandinista hadsereg alakulatainak hondurasi területre történt állítólagos betörése miatt. nicaragua hondurasi ügyvivője az ann nicaraguai hírügynökségnek adott nyilatkozatában visszautasította a hondurasi vádat és kijelentette: „nicaragua semmilyen ellenséges lépést nem tesz honduras ellen, legkevésbé katonai téren,„.

go/ge pi

07.24 310383 1517

-.-

sk0003 4 230 mtik1005

reagan - japán visszhang

tokió, 1983. március 31. /mti/ - a hivatalos tokió üdvözölte, míg a japán polgári lapok szkeptikusan fogadták az európai közepes hatótávolságú nukleáris rakéták csökkentésére vonatkozó reagan-javaslatot.

abe sintaro, japán külügyminiszter csütörtöki, hivatalos nyilatkozatában támogatásáról biztosította a reagan-féle javaslatot. kijelentette, a japán kormány reméli, hogy az egyesült államok és a szovjetunió megállapodásra jut az európai nukleáris leszerelési tárgyalásokon, anélkül, hogy „kockáztatná japán és más ázsiai országok biztonságát,„. ennek kapcsán abe elégedettségének adott hangot afölött, hogy az amerikai elnök szerdai nyilatkozatában a „globális alapon,„ megfogalmazást használta.

a japán lapok első kommentárjai szerint a reagani „kompromisszumot,„ az amerikai rakétatelepítéstől való nyugat-európai félelem, illetőleg a nyugat-európai - valamint az amerikai - közvélemény fokozódó tiltakozása diktálta. egyes lapok úgy vélik, hogy reagan javaslata mögött valójában az a szándék áll, hogy washington „kedvezőbb légkört,„ teremtsen a rakéták telepítéséhez. szinte minden újság felhívta a figyelmet arra, hogy az amerikai elnök ezuttal sem beszélt a brit valamint a francia rakétaerőről. az aszahi simbun felettébb furcsa logikának nevezte, hogy reagan a fegyverzetcsökkentés érdekében az amerikai rakétatelepítést szükségesnek tartja, s feltette a kérdést: miért nem lehet a tervezett telepítést rögtön feladni, s úgy tárgyalni a fegyverzetcsökkentésről.

pl/ge éb

07.35 310383 1548

M

-.-

sk0004 4 230 mtik1006

magyar segély vietnamnak

hanoi, 1983. március 31. /mti/ - hanoiában átadták a vietnami szolidaritási bizottság képviselőinek a magyar hazafias népfront és a szolidaritási bizottság hárommillió forint értékű segélyküldeményét, amellyel a tájfunkárokat szenvedett közép-vietnami nghe tinh tartomány lakóit támogatják az újjáépítésben. magyar részről varga józsef, hazánk hanoi nagykövete adta át jelképesen tran duy hungnak, a vietnami szolidaritási bizottság elnöksége tagjának a vietnami kommunista párt központi bizottsága, a külügyminisztérium, a társadalmi szervezetek képviselői jelenlétében az élelmiszerekből, gyógyszerekből, orvosi műszerekből, ruházati cikkekből álló küldeményt. a vietnami nép, a katasztrófasújtotta tartomány lakói nevében tran duy hung meleg szavakkal mondott köszönetet a gyors, jelentős segítségért.

dp/ge éb

07.39 310383 0860

--

sk0005 4 230 mtik1007

salvador

san josé, 1983. március 31. /pl/ - a salvadori hadsereg 35 katonája vesztette életét a március 22. és 26. között végrehajtott gerilla-ellenes hadműveletsorozat idején az ország északi részén lévő chalatenango tartományban - jelentette szerdán a salvadori hazafiak rádióadója.

a rádióadó közlése szerint a kormányerők említett akciójában hét zászlóalj vett részt, köztük két olyan elit alakulat, amelyet az amerikaiak képeztek ki.

az utóbbi napokban számos kisebb összecsapás történt a hazafiak és a kormány katonái között. a fővárostól 71 kilométerre lévő cinquera faluban a felkelők katonai állásokat támadtak, és négy katonát megöltek. a forradalmi egységek sikeres akciókat hajtottak végre rendőrsők ellen is.

a salvadori foglyok és eltűnt személyek családtagjai által létrehozott bizottság elnöke a mexikói fővárosban szerdán tartott sajtóértekezletén közölte, hogy az utóbbi időben a salvadori hatóságok több mint nyolcszáz politikai foglyot kínoztak meg

Al

fizikailag és lelkiileg. a letartóztatottak nagy részét ütlegetik, áramütésekkel kínozzák, vagy savval égetik a bőrüket. a sajtóértekezleten szemtanuk bizonyították, hogy e kínzásokban és a kihallgatásokon amerikai szakértők is részt vesznek.

gf mj pi

07.54 310383 1261

--

sk0006 4 230 mtik1008

varsói munkástanácskozás - vége

varsó, 1983. március 31. /pap/ - varsóban szerda éjszaka befejeződött az országos munkásaktívák értekezlet. wojciech jaruzelski, a lengyel egyesült munkáspárt kb első titkára, a minisztertanács elnöke zárszavában elmondotta: a tanácskozáson építő szándéku javaslatok és megállapítások egész sora hangzott el. a pártot és a néphatalmat az az elv vezérli, hogy a népgazdaság számára alapvető, létfontosságú törekvéseket széles körben ismertessék, országos megvitatásra bocsássák.

a néphatalom egymagában nem küzdheti le a nehézségeket, ezt csak az egész nép, mindenekelőtt az ország elsőszámu gazdája, a munkásosztály teheti meg - mondotta wojciech jaruzelski.

a tanácskozással kapcsolatban a lemp kb első titkára hangsúlyozta: az ülésen elhangzott javaslatokat és hozzászólásokat közvetlenül az érintett minisztériumok és intézmények vezetéséhez juttatják el. a párttal, a néphatalommal, az állami vezetéssel kapcsolatos javaslatokat, megjegyzéseket a párt központi bizottsága gazdasági és szervezési csoportjának szakértői elemzik majd, s valamennyi hozzászóló érdemi választ kap.

tu mj pi

07.58 310383 1156

Al

--

sk0007 4 230 mtik1009

reagan - kaunda

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 31. /mti/ - reagan elnökkel, majd george bush alélnökkel folytatott szerdán megbeszéléseket kenneth kaunda, az amerikai látogatáson tartózkodó zambiai államfő. az eszmecsere központjában a namibiai helyzet állt, de a közel-keleti kérdés, a kelet-nyugati kapcsolatok és más nemzetközi kérdések is napirendre kerültek.

kaunda két órát töltött reagan társaságában, de a fehérházi megbeszélésen és az azt követő ebéden jelen volt george shultz külügyminiszter, william clark nemzetbiztonsági főtanácsadó és donald regan pénzügyminiszter is. kaunda tárgyalásainak másik fontos témája ugyanis a kétoldalú, elsősorban a gazdasági kapcsolatok fejlesztése volt. a zambiai vezető nem tagadta, hogy országának gazdasági helyzete a legfontosabb zambiai exportcikk, a réz világpiaci árának csökkenése miatt sokat romlott.

kaunda szerint a namibiai kérdéstről folytatott tárgyalások „igen kiterjedtek”, voltak. az egyetértés a két fél - a dél-afrika mellett álló egyesült államok és a vele szemben álló frontállamokat képviselő afrikai vendég - között abban mutatkozott, hogy mindkét államfő ellenzi a faji megkülönböztetés rendszerét, s annak „mielőbbi felszámolását”, az amerikaiak is hasznosnak tekintenék a térség békéje és stabilitása szempontjából.

ezt a politikát azonban csak a frontországok tekintik a stabilitás fő akadályának. bár szavakban reagan is állást foglalt a biztonsági tanács namibiára vonatkozó határozatának végrehajtása mellett, amerikai hivatalos személyiségek „az igen intenzív”, tárgyalásokról szóló tájékoztatójukban elismerték a zambia és az egyesült államok közötti nézetkülönbségeket.

amerikai részről ezeket óvakodtak kifejteni, de kaunda elnök még washingtonba érkezése előtt világosan beszélt arról, hogy országa számára nem elfogadható a kubai csapatok angolai tartózkodásának „összekapcsolása”, namibia függetlenségének kérdésével. amerikai látogatásának egyik elismert célja az volt, hogy rávegye az egyesült államokat álláspontjának feladására. ennek a célnak az elérését az egyesült államok közép-amerikai politikájának általános merevedése közepette washingtoni megfigyelők rendkívül valószínűtlennek tartják.

kaunda pénteken utazik el az egyesült államokból.

br/ge éb

08.08 310383 2339

Xé

sk0008 4 230 mtik1010

hollai - apartheid

washington, 1983. március 31. /mti/ - new yorkban, az ENSZ apartheid-ellenes különbizottsága fennállásának 20. évfordulója alkalmából tartott rendkívüli üléshez üzenetet intézett hollai imre, a világszervezet közgyűlése 37. ülészakájának elnöke.

a különbizottság elnöke által ismertetett üzenetben hollai imre elítélte a dél-afrikában uralkodó fajüldöző rendszert és hangsúlyozta, hogy az apartheidet a nemzetközi közösség az emberiség elleni büntetnek nyilvánította. rámutatott arra, hogy a dél-afrikai rezsimit támogatják ebben azok a külső erők, amelyek haszonélvezői az ország őstakossága kizsákmányolásának.

hollai imre hangoztatta: az, hogy az apartheid-ellenes különbizottság 20. évfordulójáról emlékeznek meg, aggodalommal kell, hogy eltöltsön mindenkit, mivel ez azt mutatja, hogy az ENSZ alapokmányával és az emberi jogok egyetemes nyilatkozatával gyökeresen ellentétes dél-afrikai elnyomó rendszer továbbra is fennáll. az évforduló alkalmat nyújt arra, hogy ismételten elkötelezzük magunkat az apartheid elmélete és gyakorlata elleni harc ügye mellett.

kulosár/h1

08.15 310383 1122

-.-

sk0009 4 230 mtik1011

usa - eurohadászati /1.rész/

washington, 1983. március 31. /mti/ - reagan szerdán olyan „közbülső megégyezés”, tervének előterjesztéséről számolt be, amelynek értelmében „az egyesült államok lényegesen csökkenti a pershing-2 rakéták és a földi indítású manőverező robotrepülőgépek telepítését annak fejében, hogy a szovjetunió globális alapon ezekkel egyenlő szintre csökkenti a középtávolságú rakétáin lévő robbanótöltetek számát,„

az első olvasásra talán vonzónak tűnő megfogalmazás a szakértői magyarázatok ismeretében alig jelent eltérést a sokat bírált „nullamegoldáshoz”, képest. washington eddig mindkét fél részéről a rakéták számát és nem a robbanótöltetek számát tekintette tárgyalási alapnak. egy ideje azonban új „számítási egységet”, vezetett be: a

Xé

robbanótöltet-számot. amerikai adatok szerint a szovjet középtávolságú rakéták robbanótölteteinek száma 1300 körül van, míg az újonnan telepítendő amerikai robbanótöltetek száma csak 572 lenne, a meglévő nyugat-európai atomeszközöket és az előretolt állomásoztatású amerikai nukleáris erőket, mint ismeretes, washington mind a „nulla megoldás,, mind a „közbülső megegyezés,, keretei közül ki akarja zárni.

a teljesen önkényes matematikai játék eredményeként paul warnke szerint az az abszurd helyzet áll elő, hogy „ha a szovjetek 50 százalékos csökkentést hajtanak végre, még mindig szembekerülnek az összes amerikai földi indítású robotrepülőgépek és pershing-2 rakéták telepítésével,,./folyt/

br/hi pi

08.18 310383 1509

--

sk0010 4 230 mtik1012

usa - eurohadászati /2.rész/

egy amerikai hivatalos személyiség, akit az ap hírügynökség idéz, nem is csinált különösebb titkot abból, mit tekint az adott körülmények között az egész reagan-javaslat leglényegesebb eredményének: „a telepítés időben meg fog kezdődni,, - jelentette ki. a washingtoni sajtó már reagan bejelentése előtt rámutatott: a fehér ház minden jel szerint inkább a telepítés útjában álló akadályok elhárítását, mint a genfi megegyezést tartotta szem előtt.

az amerikai javaslatban foglalt másik csapda a „globális alap,, kifejezés, amely ugyancsak hivatalos amerikai tájékoztatás szerint azt jelenti: washington nem elégszik meg azzal, hogy a szovjet eurorakéták egy részét visszavonják az uralmáig. a kulisszák mögötti amerikai szakértői számításokból kiviláglik továbbá, hogy washington az egész közbülső javaslatot arra az elfogadhatatlan felfogásra építette, miszerint a szovjetunió ázsiai területein elhelyezett középtávolságú rakétákat szintén az eurorakéta-tárgyalások témájának tekinti.

egy tekintetben az amerikai javaslat fontosságát mind az amerikai, mind a külső megfigyelők aláhúzzák: a fehér ház - ha fondorlatosan is - lépésre kényszerült, azaz a gyakorlatban kénytelen volt feladni azt a tételt, hogy a genfi tárgyalások a szovjetunió makacssága miatt torpantak meg. erre utalt szerdai nyilatkozatában edward markey demokratapárti képviselő, a

kongresszusi „befagyasztási,, mozgalom egyik vezetője. reagan azért tette ezt a javaslatot, mondta, mert minden európai vezető cselekvést követelt tőle. a javaslat emellett „nagyértékben annak a nyomásnak köszönhető, amelyet országosan a befagyasztási mozgalom gyakorolt a fehér házra, hogy nagyobb komolyságra készítse a fegyverzetkorlátozásban,,.

az amerikai elnök csütörtökön ismét a televíziós nyilvánosság elé lép, hogy minden oldalról bíralt fegyverzetkorlátozási politikájának más vonatkozásait népszerűsítse.

br/hi pi

08.23 310383 1958

--

sk0011 4 230 mtik1013

rövid hírek

Lengyelország - ítélet

varsó, 1983. március 31. /pap/ - a lengyelországi grudziadz város bírósága egy évi és három hónapi szabadságvesztésre, valamint 16 ezer zloty pénzbüntetésre ítélte anna walentynowiczot, aki a szükségállapot bevezetése után a gdanski hajógyárban tiltakozó akciókat és a szükségállapot törvényeit sértő egyéb tevékenységet szervezett. az ítélet nem jogerős.

argentina - tüntetés

buenos aires, 1983. március 31. /reuter/afp/ - mintegy tizezer ember tüntetett szerdán buenos airesban a katonai kormány gazdaságpolitikája ellen. a tüntetésre két nappal azután került sor, hogy hétfőn a legnagyobb szakszervezet, az argentin általános munkásszövetség felhívására 24 órás általános sztrájk bénította meg az életet egész argentinában.

nato - új nagykövet

A

1983.03.31.

washington, 1983. március 31. /ap/ - david n. abshire-t, az egykori nixon-kormány államtitkárát nevezték ki szerdán az egyesült államok új nato-nagykövetévé, ha a szenátus megerősíti a döntést, akkor abshire tapley bennett eddigi nagykövetet váltja fel, aki nyugdíjba vonul. az új nagykövet a georgetowni egyetem stratégiai és nemzetközi tanulmányok központjának elnöke.

te mj pi

08.35 310383 1214

--

sk0012 4 230 mtik1014

arafat

damaszkusz, 1983. március 31. /reuter/ap/ - ismét elutatatította reagan amerikai elnök közel-keleti rendezési tervét jasszer arafat, a pfsz vb elnöke szerda este a palesztin föld napja alkalmából egy damaszkuszban tartott tömeggyűlésen mondott beszédében. a pfsz vezetőjének állásfoglalását küszöbön álló ammani tárgyalásai teszik időszerűvé.

arafat ismét megerősítette: ha megegyezés jön létre a közel-keleti rendezés ügyében, az a fezi arab csucsértekezlet határozatain alapul majd, mint ismeretes, a tavaly szeptemberi csucsértekezlet önálló palesztin állam létrehozása mellett szállt síkra, míg a reagan-terv csupán egyfajta jordániai fennhatóság alatt megvalósítandó palesztin autonómiát javasol a jordán folyó nyugati partján és a gaza-övezetben. emlékeztet, hogy a palesztinai nemzeti tanács /parlament/ februári ülésén szintén úgy foglalt állást, hogy a reagan terv nem lehet a közel-keleti rendezés alapja.

jasszer arafat egyébként várhatóan még csütörtökön damaszkuszból ammanba utazik, hogy megbeszéléseket folytasson husszein jordániai királlyal, az uralkodó a pfsz vb elnökével folytatandó tanácskozásait „döntő jelentőségűnek”, minősítette.

arafat beszédében ismét hangsúlyozta, hogy a pfsz által fogva tartott izraeli hadifoglyokat csak akkor engedik szabadon, ha izrael szabadon bocsát 5000 libanoni és palesztin személyt, akiket egy dél-libanoni fogolytáborban őriznek. mint jelentettük, bruno kreisky osztrák kancellár megbízottja közvetítő szerepet vállalt a

Al

1983.03.31.

fogolycsoport kérdésében. a tárgyalásokról ellentmondó jelentések érkeznek, a pfsz egyik képviselője azonban a hét elején damaszkuszban úgy nyilatkozott, hogy „még hosszas tárgyalásokra kell számítani.”

tu hf pi

08.39 310383 1735

--

sk0013 4 230 mtik1015

kambodzsa tiltakozás

hanoi, 1983. március 31. /mti/ - a phnom penh-i külügyminisztérium közleményben ítélte el kínát amiatt, hogy peking fegyvert szállít a vörös khmereknek, s a thai-kambodzsa határtérségben kínai tanácsadók képzik ki a reakciós khmer fegyvereseket. a közlemény utal a far eastern economic review című hetilap információjára, amely szerint tavaly decemberben két, fegyverekkel megrakott kínai hajó futott be thaiföldi kikötőbe, hogy rakományát a polpotistáknak továbbítsák.

a jegyzék részletesen elemzi peking kambodzsa-ellenes tevékenységét, a térség békéjét, biztonságát veszélyeztető politikáját. követeli, hogy a pekingi vezető körök hagyjanak föl kambodzsa ellenes aknamunkájuk minden formájával és szüntessék meg a fegyverszállítást. a phnom penh-i dokumentum figyelmezteti thaiföldet is: „azoknak, akik területüket a népiirtó polpotisták rendelkezésére bocsájtják, fegyvereket adnak nekik, viselniük kell a felelősséget cselekedeteik következményeiret,„

dp/hn éb

08.39 310383 1019

Al

--

sk0014 4 230 mtik1016

hanoi cáfolat

hanoi, 1983. március 31. /afp/ - nguyen co thach vietnami külügyminiszter szerdán hanoi-ban cáfolta, hogy vietnamban amerikaiak vagy „amerikai származású vietnamiak,, élnének.

a vietnami diplomácia vezetője francia újságíróknak nyilatkozott azt követően, hogy reagan elnök kedden kijelentette: előfordulhat, hogy néhány amerikai önként úgy döntött, a háború után is vietnamban marad. washington szerint a háború idején vietnamban nyolcszáz, egész indokínában pedig kétezeröttszáz amerikai katona tünt el. egyes hírek szerint közülük néhányan még élnek.

pf mj pi

09.20 310383 0602

-.-

sk0015 4 230 mtik1017 /p a n o r a m a/

pályaválasztás /1. rész/

moszkvai levél kovács b. sándortól

moszkva, 1983. március 31. /mti- panorama / - javában tart még a szovjet iskolákban a tavaszi szünet, a végzős középiskolásoknak azonban eljött az ideje, hogy döntsének: hogyan tovább, milyen pályát válasszanak.

a szovjetunióban nincs országos hálózattal rendelkező pályaválasztási intézet, amely különböző vizsgálatok eredményei és személyes beszélgetések alapján javaslatot tenne a gyerekek számára a leginkább megfelelő élethivatásra. a tanácsadás mindenütt helyi - iskolai - szintű, s legfontosabb szerve a „pályaválasztást orientáló tanács,,. ennek tagjai: az iskola vezetői, a körzetbe tartozó szakiskolák képviselői, a politechnikai oktatást vezető tanár. a tanács elsősorban koordináló szerepet tölt be a diákok, szülők és tanárok között. a közös munka a szülőkkel történő kapcsolatfelvétellel kezdődik, hisz a tanárok tudják, hogy a gyerekek pályaválasztását nagy mértékben befolyásolják a szülők, akik viszont gyakran nem gyermekeik valóságos képességeiből, tehetségéből és elképzeléséből indulnak ki, hanem saját vágyaik és előítéleteik alapján határoznak. a szovjet sajtóban a pályaválasztásról kibontakozott vitában igen sokan éppen a szülők ellenállásában látták annak okát, hogy a fiatalok többsége nem

el

akar a mezőgazdasággal kapcsolatos foglalkozást választani, s vidéken maradni. a vitában elhangzott ugyanakkor az is, hogy gyakran a tanárok maguk intik a tanítványaikat attól, hogy a mezőgazdaságban keressenek boldogulást. a „tanulj fiam, különben mehetsz dolgozni a földekre /esetleg az építőiparba/, kitételek már kezdettől fogva azt a képet alakítják ki a gyerekekben, hogy csak a gyengébb - kettes-hármas - osztályzatokkal rendelkezők mennek mezőgazdasági szakmákat tanulni. a mezőgazdasági szakemberekre ugyanakkor égető szüksége van az országnak, ezért a szovhozok és kolhozok igyekeznek magukhoz csalogatni a fiatalokat - ösztöndíjakkal, / meghatározott idő elteltével / lakást biztosításával, s a települések fejlesztését igyekeznek olyan irányba befolyásolni, hogy azok minél inkább megfeleljenek a mai kor követelményeinek. /folyt./

kr/so sj pi

09.31 310383 2166

-.-

sk0016 4 230 mtik1018 /p a n o r a m a/

pályaválasztás /2. rész/

a diákok 70 százaléka szakmunkásnak tanul tovább; a több ezer szakma közül kétségkívül nem könnyű választani - még szülői és tanári segédlettel sem - olyat, ami leginkább megfelel a saját képességeiknek, elképzeléseiknek, és egyben a társadalmi igényeknek is. gyakori oka ennek, hogy maguk a gyerekek sem ismerik kellőképpen az egyes szakmákat, inkább csak sejtik, mit is rejthet egy-egy elnevezés. üzemlátogatásokkal, a gyári „nyílt napok,, nyújtotta lehetőségek kihasználásával igyekeznek ezen a pedagógusok változtatni, s ennek érdekében alakították ki a tan-kombinátok rendszerét is. a több vállalat együttműködésével létrehozott intézményekben a diákok már negyedik osztályos koruktól kezdve ismerkedhetnek egyes szakmák alapjaival, nyolcadiktól pedig szakmunkások és mesterek irányításával sajátíthatják el azokat.

a lapok hasábjain kibontakozott vitában pedagógusok, szociológusok és más szakemberek egyetértettek abban, hogy - bár a konkrét szakma kiválasztása nehéz és felelősségteljes döntés - igazából a döntés előkészítésével van baj, mint többen is kifejtették, sokkal könnyebb helyzetben lennének diákok, szülők és pedagógusok egyaránt, ha a munkára nevelés - ami az iskola egyik alapfeladata - jóval korábban kezdődne és intenzívebb lenne az iskolás évek alatt. ugyancsak szükségesnek mondták a szakemberek egy olyan központi koordináló szerv kialakítását, amely minden évben megfelelő tájékoztatást adna a népgazdaság szakember-igényeiről. így

el

1983.03.31.

el lehetne érni, hogy mindenki ott helyezkedjen el, ahol tanult szakmáját kamatoztatni tudja, ma ugyanis még gyakori az ellenkezője: a szovjetszkaja rosszija című lap beszámolója szerint az egyik moszkva-környéki szakmunkásképző végzőseinek 90 százaléka nem eredeti szakmájában helyezkedett el. ugyancsak a munkára nevelés kérdését boncolgatva az ekonomicsszokaja gazetában megjelent cikk így ír: úgy tűnik, itt az ideje annak, hogy a vállalati gazdasági-társadalmi fejlesztési tervek részévé tegyék a felnövekvő nemzedékek munkára nevelését, mert az nemcsak az iskola és a szülői ház feladata.

kr/so sj pi

09.40 310383 2119

--

sk0017 4 230 mtik1019

rövid hírek

spanyol választások

madrid, 1983. március 31. /taszsz/ - csütörtökön spanyolországban lezárták a május 8-ra tervezett helyhatósági választások jelöltlistáját. az ország minden tartományában leadta jelöltjeinek listáját a jobboldali spanyol szocialista munkáspárt, a jobboldali pártokat tömörítő népi szövetség, a népi demokratikus párt, továbbá a liberális szövetség pártjának koalíciója. a legutóbbi - 1979. évi helyhatósági - választásokhoz képest 150-nel növelte jelölteinek számát a spanyol kommunista párt.

jusuff maitama-sule - kitüntetés

new york, 1983. március 31. /taszsz/ - a joliot curie emlékéremmel, a béke-világtanács legmagasabb kitüntetésével tüntették ki jusuff maitama-sule-t, az ensz apartheid ellenes különbizottságának elnökét. a díjat a bizottság szerdai ünnepi ülésén romes csandra, a béke-világtanács elnöke nyújtotta át jusuff maitama-sule-nak, a béke, a népek közötti barátság és a nemzeti függetlenség ügyéért végzett munkája elismeréseként.

laoszi-magyar együttműködés

hanoi, 1983. március 31. /mti/ - vientiane-ban emlékeztetőt irtak alá a laoszi-magyar tudományos-technikai együttműködési vegyesbizottság itt megtartott ötödik ülészsaka után, amelyen

1983.03.31.

rögzítették az idej munkaprogramot. eszerint magyarország laoszi diákoknak ad ösztöndíjakat és szakembereket küld a délkelet-ázsiai szocialista országba, hogy a könnyűipar fejlesztésében segítsenek.

dp/hn mj pi

10.20 310383 1455

--

sk0018 4 230 mtik1020

rabotniceszko delo

szófia, 1983. március 31. /mti/ - vezércikkben foglalkozott csütörtökön a rabotniceszko delo, a bkp kb lapja a bolgár kommunista párt két évvel ezelőtt megtartott xii. kongresszusa óta elért eredményekkel. a gazdaság szilárd növekedési ütemét tanúsítja, hogy 1981-1982-ben a nemzeti jövedelem a tervezett 3,8 százalékkal szemben éves átlagban 4,8 százalékkal nőtt. a lakosság reáljövedelme csaknem 9 százalékkal, az egy főre jutó társadalmi fogyasztási alap több mint 14 százalékkal nőtt.

a vezércikk rámutat, hogy a szocialista bulgária vitathatatlan eredményei egyúttal a fogyatékosok és a negatív jelenségek feltárására is köteleznek. a negatív jelenségek ugyanis fékezik a növekedést és gátjai a kongresszusi határozatok megvalósításának. az erőfeszítéseket ma az intenzív fejlesztésre kell összpontosítani. az ipari és a mezőgazdasági termelés koncentrálására és szakosítására kell törekedni. következetesen kell alkalmazni a gyakorlatban a legújabb tudományos-műszaki eredményeket. a bkp kb lapja sürgeti az új gazdasági mechanizmus elveinek következetes alkalmazását, a beruházások problémáinak megoldását, a szocialista tervgazdaság tartalékainak feltárását, a minőségi munkát, a rendet, a szervezettséget és a fegyelmet. a viii. ötéves tervidőszak feladatai teljesítésének elengedhetetlen feltétele a jobb minőségű munka és a nagyobb fegyelem - mutat rá a vezércikk.

ék/h1 éb

10.34 310383 1434

el

--

SK0019 4 230 mtik1021

Kitüntetések

Moszkva, 1983. március 31. /mti/ - hazánk felszabadulásának közelgő évfordulója alkalmából csütörtökön kitüntetések adtak át Moszkvában a magyar nagykövetségen a szovjet-magyar kapcsolatok fejlesztése és bővítése terén kifejtett kimagasló tevékenységért több szovjet személyiségnek.

az mszbt aranykoszorus jelvényét vladlen puntusznak, az szkp kb titkára tanácsadójának, alekszandr szorokinnak, az szkp kb aleosztályvezetőjének, igor szavolszkijnak, az szkp kb munkatársának és ivan aboimovnak, a külügyminisztérium aleosztályvezető-helyettesének rajnai sándor, hazánk moszkvai nagykövete nyújtotta át.

kr-hj/hn éb

13.16 310383 0656

--

SK0020 1 230 mtik1022

szovjet-amerikai - hadászati

genf, 1983. március 31. /taszsz/ - a hadászati fegyverek korlátozásáról és csökkentéséről folyó tárgyalások jelenlegi fordulójának befejező plenáris ülését tartotta meg csütörtökön genfben a szovjetunió és az egyesült államok küldöttsége.

megállapodtak, hogy a tárgyalásokat június 8-tól folytatják.

rp fn

14.05 310383 0363

Fi

--

SK0021 4 230 mtik1025

izrael - libanon

bejrut, 1983. március 31. /mti/ - az izraeli kirjat smonában csütörtökön megtartották az amerikai részvétellel folytatott izraeli-libanoni tárgyalások 25. fordulóját és megállapodtak abban, hogy a jövő héttől kezdve heti négy alkalommal ülnek össze a három hónap múltán is eredménytelen egyezkedés felgyorsítása végett. a libanoni haladó erők azonban ekközben a bejrúti álláspont felülvizsgálását, a természetlen alkudozás felfüggesztését követelik.

asszem kanszu, a szíriához közel álló baath-párt főtitkára kijelentette, hogy a libanoni kormánynak meg kell szakítania az izraeli és az egyesült államokkal folytatott tárgyalásokat és ezek helyett nemzeti ellenállást kell szerveznie az izraeli megszállással szemben. hasonló álláspontra helyezkedett a szíriai nemzeti szociális párt és a független nasszeristák mozgalma is. ibrahim koleilat, az utóbbi szervezet vezetője komédiának nevezte az amerikai védnökség alatt folytatott tárgyalásokat.

az as sark című baloldali lap szerint libanonnak módosítania kell taktikáját, mert az egyesült államokra való támaszkodás tévedésnek bizonyult.

amin gemajel elnök a kormány szerda esti ülésén annak a reményének adott hangot, hogy philip habib amerikai megbízott „praktikus javaslattal”, tér vissza washingtonból.

az izraeli szándékokat illetően messzemenő gyanakvást kelt az a több bejrúti lapban napvilágot látott értesülés, hogy az izraeli megszálló hadsereg katonai repülőteret épít a bejrúttól husz kilométernyire lévő damur térségében, miközben a damur folyó medrét is mélyíteni, szélesíteni kezdték. a repülőter-építés még a tel-avivban emlegetett részleges izraeli csapatvisszavonás esélyeit is kérdésessé teszi.

az an nahar című bejrúti lap jelentette, hogy amin gemajel elnök feloszlatta az arab békefenntartó erők bejrúti parancsnokságát, utasítva a libanoni hadsereget, hogy vegye birtokba a parancsnokság épületét és berendezéseit. hivatalosan meg nem erősített hírek szerint a bejrúti kormány ezt megelőzően jegyzékben tájékoztatta szíriát és az arab ligát arról, hogy március 31-től érvényteleníti a szíriai egységekből álló arab békefenntartó erők mandátumát.

bz/hn ki

14.30 310383 2200

Fi

--

sk0022 4 230 mtik1026

eurorakéták - visszhang /2. rész/

brüsszel/hága, 1983.március 31. /mti/ - „igen elégedettek vagyunk reagan elnök átmeneti javaslatával, amelyről előterjesztése előtt - kikérte véleményünket, - jelentette ki Leo tindemans belga külügyminiszter a genfi eurorakéta-tárgyalásokra vonatkozó új amerikai javaslatról. belga részről hangoztatják, hogy a közbülső megállapodást csak az első állomásnak tekintenek a nullamegoldás, a közép-hatótávolságú szárazföldi rakéták teljes felszámolása felé. brüsszel szerint a szovjetunió a sor, hogy genfben válaszoljon majd erre az indítványra.

a holland kormány ugyancsak kedvezően nyilatkozott az új amerikai javaslatról, és szintén hangsúlyozta: átmenetinek tekintené az ilyen megállapodást a nullamegoldáshoz vezető uton. ezt a hágai külügyminisztérium és hadügyminisztérium közös állásfoglalása tartalmazza.

xxx

róma, 1983.március 31./mti/ - az olasz sajtó kételyeinek ad hangot az amerikai elnök javaslatának célját és várható eredményét illetően. szerdai

a jobboldali il giornale abból indul ki, hogy reagan azt és úgy mondta, amit és ahogy a rakétatelepítésben érintett nyugat-európai kormányok vártak; ez azonban nem lesz elég a megoldáshoz. „moszkva valószínűleg nem fogadja el ezt a javaslatot, mert a lényeg nem változott.„

a corriere della sera és a la repubblica szerint reagan ez esetben a nyugat-európai kormányok véleményét tartotta szem előtt; könnyíteni akart az angol, a nyugatnémet és az olasz kormány rakétatelepítési gondjain. ha genfben nem születne megállapodás, arra lehet hivatkozni, hogy „reagan minden lehetőséget elkövetett a tárgyalások előmozdítása végett, - írta a la repubblica.„

a l'unita vezércikke szerint e beszéd után semmivel sem sikerül előbbre lépni genfben; reagan ugyanis figyelmen kívül hagyta az angol és a francia rakétákra vonatkozó reális szovjet aggályt. ezen az uton csak a süketek párbeszéde alakulhat ki, és ez önmagában is aggasztó - mutat rá az okp lapja. /folyt./

mp-kir/ps fm fn

14.41 310383 2035

Fi

--

sk0023 4 230 mtik1027

mubarak ázsiai körútja /1.rész/

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. március 31. /mti/ - az egyiptomi államfő, hoszni mubarak, csütörtökön 11 napos ázsiai látogatókörrre indul, hogy kifejtse nézeteit a közel-keleti helyzetről, támogatást szerezzen az ezzel kapcsolatos egyiptomi álláspontnak, egyben pedig külső támogatást kérjen a bajokkal küszködő gazdaságnak.

mubarak elnök először kínába érkezik, ahol alelnökként már kétszer járt. ami pekinget illeti, 1976-ban és 1980-ban az akkor még alelnök mubarak f-6-os és f-7-es típusu harci repülőgépek vásárlásáról tanácskozott. az egyezménynek része volt az is, hogy egyiptom alkatrészekhez jutott vadászgépei számára. felteszik, hogy tárgyalásai ezúttal is kiterjednek a katonai beszerzés területeire, amál is inkább, mert a tavalyi év végén, amikor csao ce-jang kormányfő kairóban járt, az f-7-es típusu gépek egyiptomi összeszereléséről is szó volt. egyiptom élénkíteni akarja kínával folytatott, jelenleg évi 184 millió dolláros volumenű kereskedelmét, amihez valószínűleg új árucserreforgalmi megállapodás szolgáltat keretet.

pekingből mubarak phenjanba utazik egy napra. egyiptomnak a népi koreával is volt hadiszállítási együttműködése, most pedig - mint közölték - közös hajóépítésről, halászati beruházásokról tárgyalnak. április 5-én érkezik mubarak elnök tokióba, amely egyiptom egyik legjelentősebb kereskedelmi partnere. tanácskozásainak célja egyiptom ötéves gazdaságfejlesztési tervének alátámasztása hitelekkel, közös beruházásokkal és az árucserreforgalom bővítésével. ennek volumene máris meghaladja az évi egymilliárd dollárt. április 9-re várják mubarakot dzsakartába. indonéziában már járt egyiptomi államfő. a két ország számon tartja a közös muzulmán kulturális hagyományokat, s együttműködött az el nem kötelezett mozgalomban.

kairói megfigyelők mubarak körútját kapcsolatba hozzák azokkal az utazásaival is, amelyeket néhány hónappal előbb tett nyugat-európában, illetve kanadában. a jelenleg amerika felé orientált egyiptomi fegyverkezés és gazdaság számára az elnök mindegyik uticélja pótlólagos beszerzési forrásokat, választási lehetőséget is kínálhat./ folyt./

pk/so ki

14.42 310383 2206

Fi

--

sk0024 4 230 mtik1028

mubarak ázsiai körútja /2.rész/

sarkadi kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983.március 31./mti/ - a pénteken pekingbe érkező hoszni mubarak személyében első ízben lesz kína vendége egyiptomi államfő a kínai-egyiptomi diplomáciai kapcsolatok megteremtése óta. szadat elnöknek volt érvényes kínai meghívása, s utjának időpontját 1981 őszére ki is tűzték, az elnököt azonban az utazás előtt nem sokkal meggyilkolták. mubarak szadat alelnökeként kétszer is volt kínában.

mubarak pekingi látogatása előtt pár hónappal, decemberben, csao ce-jang kínai kormányfő tartózkodott egyiptomban, s ugyanugy, mint akkor, most is a kínai-egyiptomi politikai, gazdasági és katonai kapcsolatok erősítéséről lesz szó. politikai téren kairó és peking törekvései találkoznak ott, hogy mubarak a „minél több barátot és minél kevesebb ellenséget,„ elképzelés jegyében igyekszik szélesíteni egyiptom kapcsolatait lehetőleg minél több országgal, míg kína az utóbbi időben fokozottabban hangsúlyozza „harmadik világ,„-politikáját.

még csao ce-jang kairói látogatása előtt elvi megállapodás született arról, hogy kína 60-80 f-7-es repülőgépet szállít egyiptomnak, illetve a gépeket kínai szakemberek közreműködésével a helyszínen szerelik össze. kína a múltban is szállított egyiptomnak harci gépeket, repülőgépmotorokat és alkatrészeket, sőt, két tengeralattjárót is. egyiptom és kína a decemberi látogatás idején katonai tételeken kívül mezőgazdasági projektumokban is megállapodott, ezen kívül kína konferencia-központot is épít egyiptomban.

nc/hi ki

14.51 310383 1584

--

sk0025 4 230 mtik1029

husvétii békemenet - nszk kormány

stuttgart, 1983. március 31. /dpa/ - az nszk kormánya nyomatékosan lebeszél mindenkit az atomfegyverkezés elleni husvétii menetben való részvételtől - jelentette ki csütörtöki rádióinterjúban carl-dieter spranger, a nyugatnémet belügyminisztérium parlamenti államtitkára. szerinte a husvétii rendezvények „objektív értelemben,„ a szovjet politikát támogatják.

spranger sajnálkozását fejezte ki szakszervezeti tagoknak és szociáldemokratáknak a husvétii békemenetben való részvétele miatt.

a német szociáldemokrata párt ifjusági szervezetének elnöke, rudolf hartung erélyesen visszautasította az államtitkár kijelentéseit. az államtitkár - mondotta - az nszk állampolgárainak milliói ellen beszél, akik elutasítják az esztelen fegyverkezési versenyt, s különösen a korlátozott atomháborúról szóló elméleteket.

to fm fn

15.09 310383 0882

--

sk0026 4 300 mtik1023

eurorakéták - visszhang / 1. rész/

1983. március 31./afp/ - a nyugat-európai fővárosokban általában kedvezően, bár változó hangvételű nyilatkozatokkal fogadták az amerikai javaslatot a szovjetunióval kötendő közbülső rakétamegállapodásról.

a francia külügyminisztérium szóvivője szerint párizs „csak üdvözölni tud minden erőfeszítést, amelynek célja az európai érdekeket kielégítő megoldás elérése,„ a francia kormány, miközben támogatja a „nullamegoldást,„ már a múltban is kifejezésre juttatta azt a nézetét, hogy ezt az indítványt né kezeljék „mindent vagy semmit,„ alapon.

helmut kohl nyugatnémet kancellár üdvözölte az „új amerikai megközelítést,„ bár az ő szemében a nullaváltozat a „legjobb megoldás,„ kohl is azt kívánja, hogy a genfi tárgyalások vezessenek „a lehető leggyorsabban konkrét és kiegyensúlyozott eredményre,„

Fi

kül

- 22 -

1983.03.31.

a spanyol kormány „pozitívnak” ítéli reagan javaslatát, és „végső célként”, a nullamegoldást támogatja - jelezték szerdán madridban hivatalos forrásból. a spanyol külügyminisztérium megítélése szerint az új amerikai javaslat „hozzájárul a genfi tárgyalások élénkítéséhez”, a madridi kormány megítélése szerint a genfi tárgyalások végső céljának - függetlenül egy közbülső megállapodás eshetőségétől - a tárgyalási készség fenntartásának kell lennie azzal a szándékkal, hogy eltávolítsák az összes amerikai és szovjet közép-hatótávolságu nukleáris lövedéket. /folyt/

hf fm fn

15.36 310383 1464

..-

sk0027 4 230 mtik1024

moszkva - szíria

bejrút, 1983. március 31. /mti/ - damaszkuszban meglepedéssel és megnyugvással fogadták a szovjet kormány szerdai nyilatkozatát, amely elítélte a szíria megtámadására szőtt izraeli terveket és egyben figyelmeztetett, hogy a szíriai nép nincs egyedül, maga mellett tudhatja a szocialista országokat, a világ békeszerető erőit.

a szovjet figyelmeztetés olyan időpontban látott napvilágot, amikor az izraeli megszállók nagyarányú csapatösszevonásokat hajtanak végre és kiterjedt erődítési munkálatokat végeznek a kelet-libanoni fronton, ahol mindennaposá váltak az izraeli-szíriai tüzérségi összecsapások.

a damaszkuszi sajtó vezető helyen közölte és vezércikkekben üdvözölte a határozott szovjet állásfoglalást. „minden jel arra vall, hogy izrael nagyméretű agressziót készít elő szíria ellen - állapítja meg a tiszin című lap. - a szovjet kormány most figyelmeztetést tett közzé ezekkel az előkészületekkel kapcsolatban, utalva rá, hogy szíria az izraeli terjeszkedési tervek útjában áll. izrael és protektorai nagyon jól tudják azonban, hogy szíria nincs egyedül a harcban, hogy erős barátai vannak, akik ellátják őt az agresszió visszaveréséhez szükséges minden eszközzel”, az al-baath szintén azt emeli ki, hogy szíria nincs egyedül, az agresszióval szemben tanusított bátor helytállásával kiérdemelte a békeszerető erők, mindenekelőtt a szovjetunió, a szocialista országok támogatását.

bz/hn ki

15.37 310383 1451

77

kül

- 23 -

1983.03.31.

sk0028 4 230 mtik1033

eurorakéták - visszhang /3./

stockholm, 1983. március 31. /adn/ - a reagan által javasolt ugynevezett közbülső megoldás nem tér el a régi irányvonalától; az amerikai elnök nem módosította egyetlen nézetét sem. ezt állapította meg tv-nyilatkozatában inga thorsson svéd leszerelési szakértő.

- reagan eddig mindig csak ultimátumokat adott ki - füzte hozzá thorsson asszony -, most azonban a közvélemény nyomására szemlátomást arra kényszerült, hogy látszólagos tárgyalási készséget mutasson. ám a szovjetunió aligha fogadhatja el az amerikai elképzeléseket, mert az amerikai közép-hatótávolságu rakéták továbbra is elérhetnék területét, a szovjet közép-hatótávolságu rakéták viszont az egyesült államokét nem.

bonn, majna-frankfurt /afp/ - horst ehme, a német szociáldemokrata párt parlamenti csoportjának alelnöke üdvözölte ugyan washingtonnak a közbülső megoldásra tett javaslatát, de hozzátette: „az spd kívánatosnak tartotta volna, hogy az amerikai javaslat messzebbre menjen, s hogy az egyesült államok a szovjet közép-hatótávolságu rakéták leszerelése ellenében mondjon le a pershing - 2 rakéták rendszerbe állításáról,,.

x x x

a frankfurter rundschau szerint washington a reagan elnök által javasolt közbülső megoldással ki akar bujni a felelősség alól arra az esetre, ha a tárgyalások kudarcba fulladnak. egyes nyugati kormányok ugyanis az egyesült államok komoly tárgyalási szándékától tették függővé végleges hozzájárulásukat közép-hatótávolságu rakéták területükön való telepítéséhez. reagan felfogása szerint azonban effajta megállapodás csak egy lépés lenne a nullamegoldás után.

- a reagan-kormány - írja a lap - szavahihetőség hiányában szenved, különösen ami a fegyverzet-ellenőrzést illeti. az amerikai hadügyminisztérium megmásíthatatlan elhatározásnak tünteti fel a közép-hatótávolságu rakéták nyugat-európai telepítését, függetlenül attól, mi történik genfben. „ez tarthatatlanná tette az amerikai tárgyalóküldöttség helyzetét genfben ,, - állapítja meg a frankfurti ujság. /folyt./

fm fn

16.07 310383 2060

Fe

..-

sk0029 4 230 mtik1034

asszám - indira gandhi

uj-delhi, 1983. március 31. /upi/ - indira gandhi indiai miniszterelnök csütörtökön asszám szövetségi államban meglátogatott több menekülttábor. tíz héten belül most tesz harmadszor látogatást az északkelet-indiai szövetségi államban, ahol a helyi asszámiak és a bangladesi bevándorlók két hónapja tartó véres összecsapásainak eddig 4129 áldozata van, az otthonukból elűzött személyek száma pedig meghaladja a 300 ezret.

szerdán, gandhi asszony látogatásának első napján két újabb pokolgépes merényletet követte el a gauhati közelében levő balto bazar város piacterén. a robbanások 15 ember életét oltották ki, és 20 embert súlyosan megsebesítettek. a sebesültek közül négy csütörtökön belehalt sérüléseibe.

mint az indian express című napilap csütörtökön jelentette, gandhi asszony asszám törvényhozók előtt mondott beszédében a miniszterelnök szívesen szöveg nevű szélsőséges hindu szervezetet tette felelőssé a vérengzésekért.

to fm fn

16.22 310383 0991

--

sk0030 4 300 mtik1032

brit leszerelési mozgalom - tüntetés

aczell endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1983. március 31. /mti/ - a brit nukleáris leszerelésért küzdő mozgalom /cnd/ aktivistái csütörtökön megkezdték felvonulásukat két, az új amerikai rakétáknak otthont adó, berkshire-i támaszponthoz - greenham commonhoz és burghfieldhez - ahol nagypénteken 20 kilométeres, élő tiltakozó láncba, fogódnak majd össze.

a cnd 40 ezer embert vár húsvéti megmozdulására.

margaret thatcher miniszterelnök csütörtökön délelőtt a parlamentben, a húsvéti szünetet megelőző utolsó ülésen szüklátóköri és veszedelmesnek, nevezte a greenham common-i tüntetőket.

Fi

greenham commonhoz egyébként, mint a csütörtöki morning star tudósít, nyár végére megérkeznek a nagy-britanniába telepítendő 16 cirkáló szárnyasrakéta első darabjai, és valószínű, hogy nyárra már a silók is készen állnak.

„abban a pillanatban, amikor az amerikai szállítórepülőgépek földet érnek, a nato elkötelezi magát az utolsó 15 év fegyverkezési versenyének legnagyobb mérvű kiterjesztése mellett, - írta a lap, amely egyebekben „a hazugságok, a féligazságok és képtelenségek egyvelegének, minősítette reagan amerikai elnök „kompromisszumos, ajánlatát a közepes hatótávolságu rakéták csökkentéséről.

reagan indítványát margaret thatcher a parlamentben melegen üdvözölte. válaszként michael foot, a munkáspárti ellenzék vezére kijelentette, hogy az amerikai rakéta-telepítés, amelynek tényén reagan javaslatánem változtat, a fegyverzetkorlátozást nem könnyíteni, hanem nehezíteni fogja. szerinte a greenham common-i aktivisták éppen ez ellen tüntetnek.

foot átfogó parlamenti vitát követelt az egész rakétatelepítésről. ez a húsvéti szünet után fog megtörténni.

ae/dj ki
16.38 310383 1784

--

sk0031 4 230 mtik1036

eurorakéták - visszhang 4.

London, 1983. március 31. /mti/ - a reagan-féle „új „ javaslatoknak szentelt csütörtöki vezércikkében a londoni financial times két olyan okot is megemlített, amely akadály lehet a szovjet-amerikai megegyezésnek, illetve növelheti a szovjetunió bizalmatlanságát az egyesült államokkal szemben.

a közepes hatótávolságu rakéták számának korlátozásáról szóló megállapodás - írta - „elsősorban azon akadhat fenn, hogy az amerikaiak kitarának a globális plafonok mellett, „azaz az egyezségbe be akarják kapcsolni a távol-keleten elhelyezett szovjet rakétákat is. az még érthető, hogy amerika gondoskodni akar róla: válságidőben moszkva ne vihesse nyugat-európai hatótávolságba a maga ss-20-asait, olyan megoldást azonban nehéz lesz találni, amely a távol-keleten korlátozásokat kényszerít a szovjetunióra, viszont semmiben nem köti meg a kínaiakat, akik a genfi tárgyalásokban nem vesznek részt, „.

Fi

ráadásul - folytatja a lap - ezek a részletproblémák egyre inkább az egyesült államok nukleáris stratégiájában bekövetkező változás - a „lézerháborús” tervek - árnyékába kerülnek.

„az elmúlt tíz évben minden fegyverzetkorlátozási tárgyalás azon a közmegegyezésen nyugodott, hogy rakétaelhárító rakétarendszerek tömeges elhelyezése veszélyes és destabilizáló hatású fejlemény lenne. reagan elnök televíziós beszéde /a múlt héten/ épp ezt a megegyezést rendítette meg. lehet azzal érvelni, hogy reagan nem kötelezte el magát az 1972-es szerződés /abm-szerződés/ felrugása mellett, s az/ürből működtetett sugáranyagokat/ csak távoli, alig megfogható lehetőségként említette. mégis tagadhatatlan, hogy reagan elnök szájából ezek a lehetőségek őszinte és komoly törekvésként hangzottak, melyek, ha teljesülnek, óhatatlanul semmissé teszik az abm-szerződést. a teljesülés éveket vehet igénybe, és megeshet, hogy be sem következik. addig azonban az amerikán kívüli világnak el kell gondolkodnia azon, vajon nem érte e súlyos károsodás a szovjet-amerikai nukleáris fegyverzetkorlátozási tárgyalások alapját? az ilyen kétségeket moszkvában tovább fokozhatja az erőszakosság, amellyel reagan elnök a szovjetunió elleni szónoki támadásait véghezviszi,, - írta a lap.

ae/ge fm

16.43 310383 2239

.-.

sk0032 * t ö r ö l v e !

Fi

sk0033 4 230 mtik1038

gromiko sajtóértekezletet tart

moszkva, 1983. március 31. /mti/ - szovjet és külföldi újságíróknak tart sajtóértekezletet szombat délelőtt moszkvában andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese, külügyminiszter. gromiko legutóbb 1979 júniusában tartott sajtóértekezletet moszkvában a hazai újságíróknak és a külföldi tudósítókknak, értékelve a néhány nappal korábban aláírt salt-2 szerződést.

fl/th ki

17.02 310383 0498

.-.

sk0034 4 230 mtik1039

moszkva: fotókiállítás magyarországról

moszkva, 1983. március 31. /mti/ - hazánk felszabadulásának 38. évfordulója alkalmából „a baráti magyarországon”, címmel nyílt fotókiállítás csütörtökön moszkvában a barátság házában.

a kiállításon szereplő 110 felvétel pjotr noszovnak, a taszsz fotókrónika riporterének és fiának, igor noszovnak, a tehetséges kezdő fotóművésznek az alkotása. pjotr és igor noszov több alkalommal járt riportuton magyarországon. kiállításukon jellegzetes városképeken és hangulatos zsánerfotókon mutatják be hazánk életét, lakosait.

fl/th ki

17.06 310383 0592

Nm

.-.

sk0035 4 230 mtik1040

portugál kp - választási program

Lisszabon, 1983. március 31. /taszsz/ - a jobboldali pártokat tömörítő demokratikus szövetség három éves kormányzása alatt a portugál gazdaság csaknem a tönk szélére jutott; az ország külföldi adósságai elérték a 13 milliárd dollárt, gyors ütemben nőtt az infláció és a munkanélküliség - állapítja meg a portugál kommunista párt csütörtökön ismertetett választási programja. a válságból kivezető utat csak úgy lehet megtalálni, ha mozgósítják a belső erőforrásokat és tartalékokat, s a dolgozó tömegeket bevonják a döntésekbe.

külpolitikai kérdésekről szólva a pkp sikraszáll a nemzeti függetlenségért, a békéért, az államok és népek együttműködéséért. „Miközben az amerikai imperializmus agresszív stratégiája fenyegeti európa és az egész világ békéjét, portugáliának hozzá kell járulnia a világháború kitörésének elhárításához, a béke megóvásához és megszilárdításához,,

a pkp kiáll a szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz fűződő barátság és együttműködés fejlesztéséért, a fasizmus, az imperializmus, a gyarmatosítás és a fajüldözés áldozataivá lett népekkel vállalt szolidaritásért.

a portugál kp szükségesnek tartja az ország nato-kötelezettségeinek felülvizsgálatát, s felemeli szavát az ellen, hogy portugáliát más államok elleni agresszió felvonulási terepévé tegyék. portugáliának határozottan el kell utasítania atomfegyvereknek területén való telepítését, vagy azt, hogy ilyen fegyvereket szállítsanak az ország területén keresztül - hangoztatja a pkp.

ps fm fn

17.16 310383 1557

Nw

-.-

sk0036 1 230 mtik1035

reagan - első szovjet reagálás

moszkva, 1983. március 31. /mti/ - az európai nukleáris fegyverzetek korlátozására vonatkozó legújabb amerikai javaslat figyelmen kívül hagyja a felek egyenlő biztonságának elvét, mivel - az ugynevezett nulla-változathoz hasonlóan - kizárólag a szárazföldi telepítésű rakétákról szól - állapítja meg a reagan-elnök által előterjesztett közbülső megoldással foglalkozó első szovjet állásfoglalás, a moszkvai rádió angol nyelvű adásának kommentárja.

az amerikai javaslat említést sem tesz a tengeri és légi indítású közepes hatótávolságú fegyverekről, s változatlanul nem veszi tekintetbe az angol és francia nukleáris fegyvereket, amelyek képesek elérni a szovjetunió területét.

a kommentár hangsúlyozza: a szovjetunió előitéletek nélkül fogad minden új fegyverzetkorlátozási javaslatot. - ezeknek azonban az egyenlőség és egyenlő biztonság elveiből kell kiindulniok. ezzel kapcsolatban idézi a kommentár jurij andropovnak, az szkp kb főtitkárának kijelentését, hogy a szocialista országoknak joguk van ugyanolyan biztonságra, mint amilyenre a nyugati államok igényt tartanak. hiábavaló az egyesült államoknak a katonai fölény megszerzésére vonatkozó törekvése, mert a szovjetunió soha nem fogja ezt megengedni.

végezetül a kommentár megállapítja: a rakéták csökkentésével egyidőben megállapodást kell elérni az egyéb közepes hatótávolságú nukleáris hordozóeszközök azonos szinten történő csökkentéséről.

kr/so

17.30 310383 1479

Nw

-.-

sk0037 4 230 mtik1041

közép-európai haderőcsökkentés

bécs, 1983. március 31. /mti-taszsz/ - május közepéig elnapolták a bécsi közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről folyó tárgyalásokat. a szünet előtti záróülésen csütörtökön felszólalt valerian mihajlov nagykövet, a szovjet küldöttség vezetője és kijelentette: a tárgyalások most véget ért szakaszában a szocialista országok újabb jelentős kezdeményezéseket tettek, reális lehetőséget teremtve arra, hogy már a közeljövőben megkezdjék a közép-európai katonai szembenállás szintjének csökkentését.

- a szocialista országok javaslatai lehetővé teszik a nehézségek többségének leküzdését, az egyeztetendő kérdések számának csökkentését - mondotta mihajlov. - egy olyan döntés, hogy kölcsönös példa alapján előzetesen csökkentsék a térségben lévő szovjet és amerikai fegyveres erőket és fegyverzetet, elősegítené a szükséges minimális kölcsönös megértés létrejöttét.

a szocialista országok javaslatai sok szempontból tekintetbe veszik a nyugati álláspontot, és az egyes kérdésekben támaszkodnak a már kialakult kölcsönös megértésre. most a nyugati államokon a sor, hogy a szavakról áttérjenek a tettekre - mutatott rá a szovjet nagykövet.

a kérdés ma a következő: sikerül-e a nato bizonyos köreinek a nukleáris és a hagyományos fegyverkezés új, még veszélyesebb fordulóját rákényszeríteni Európára -, vagy pedig sikerül előrelépni a politikai és katonai enyhülés irányában - mondotta a szovjet nagykövet.

mihajlov felszólította a nyugati résztvevőket: elemezzék a bécsi tárgyalásokon kialakult helyzetet, és adjanak építő jellegű választ a szocialista országok javaslataira.

pf fm ml fg

17.50 310383 1683

-.-

sk0038 4 230 mtik1042

arab csucs - előkészületek

rabat, 1983. március 31. /mti/reuter/ - kétnapos arab csucstalálkozóra kerül sor a tervek szerint április 16-17-én a marokkói fezen, a tavaly novemberben tartott legutóbbi arab csucs színhelyén, tűnik ki a reuter brit hírügynökség jelentéséből, amely marokkói kormánytisztviselőkre hivatkozik.

az arab országok és a palesztinai felszabadítási szervezet vezetői a tervek szerint meghallgatják az ugynevezett hetes bizottság jelentését, amely a fezi csucs megbízásából végiglátogatta a biztonsági tanács öt állandó tagállamának fővárosát.

a bizottságnak e hét végén kellett volna összeülnie ii. hasszán marokkói király elnökletével. az arab liga soros elnöki tisztét betöltő uralkodó azonban a döntési folyamat meggyorsítása szempontjából úgy látta jobbnak, ha a bizottság egyenesen a legfelsőbb fórumnak - valamennyi arab ország legfőbb vezetőjét fősorakoztató csucsertekezletnek - teszi meg jelentését.

a rendkívüli csucsertekezlet várhatóan megvitatja, milyen új lépéseket kell tenniük az arab országoknak a legutóbbi fezi csucson hozott határozatok megvalósítására.

megfigyelők szerint a tanácskozás foglalkozni fog jordánia és a pfsz viszonyával, különös tekintettel a palesztin-jordániai államszövetséget előirányozó tervekre. a csucson szóba kerülhet reagan amerikai elnök közel-keleti rendezési terve, amelyet a palesztinai nemzeti tanács múlt havi ülése nem fogadott el, de nem is vetett el teljes egészében.

x x x

tunisz, 1983. március 31. /taszsz/ - az arab liga tanácsának szerdai tuniszi ülésén elítélték az izraeli megszálló hatóságokat azzal kapcsolatban, hogy ciszjordániában mintegy 1100 iskolás gyermek mérgezést szenvedett. a tagországok képviselői felszólították az egészségügyi világszervezetet /who/, a nemzetközi vöröskeresztet és az ensz főtitkárát: haladéktalanul vizsgálják ki az ügyet.

kf lb fg

18.13 310383 1910

-.-

sk0039 4 230 mtik1043

grenada - sajtókonferencia moszkvában

moszkva, 1983. március 31. /mti/ - grenada békés politikát folytat, és senki számára, így az egyesült államok számára sem jelent fenyegetést - hangsúlyozta csütörtöki moszkvai sajtóértekezletén a közép-amerikai ország szovjetunióbeli nagykövete.

w. richard jacobs nagykövet abszurdnak minősítette azokat az amerikai állításokat, amelyek szerint az alig 130 ezres lakosságú ország veszélyezteti az egyesült államokat. a washingtoni vezetők ugyanis azt állítják, hogy a grenadában most épülő nemzetközi repülőtérnek katonai jelentősége van, s ezzel fenyegeti amerika nemzetbiztonságát.

a tényleges helyzet az, hogy grenadának szüksége van egy ilyen repülőtérre, mivel gazdasága nagymértékben függ a turizmustól. a légikikötőt annak idején egyébként amerikai és brit szakemberek tervezték, de a forradalom 1979-es győzelme után ezek az országok elzárkóztak attól, hogy segítsenek az építkezésben is. így grenada kénytelen volt más országok közreműködését kérni, s a 26 évvel ezelőtti terv kivitelezésében most 17 állam vesz részt.

a nagykövet mélységesen elítélte az egyesült államok agresszív közép-amerikai politikáját s törekvését, hogy elnyomja a térség nemzeti felszabadító mozgalmait. rámutatott, hogy ezek az amerikai törekvések grenada ellen is irányulnak: az országot elhagyó ellenforradalmi elemeket a cia finanszírozza, látja el fegyverekkel. grenada megfélemlítését szolgálja egyebek között az a hadgyakorlat is, amelyet az amerikai hadiflotta most folytat a karib-tengeren.

hj/so ki

18.24 310383 1566

--

sk0040 4 230 mtik1044

két rövid hír

kozmosz-1449

moszkva, 1983. március 31. /taszsz/ - a szovjetunióban csütörtökön föld körüli pályára bocsátották a kozmosz-1449 jelzésű mesterséges holdat a világűr további kutatásának céljából. a műhold kezdeti keringési ideje 90,3 perc, a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága 402, legkisebb távolsága 207 kilométer, a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge 72,9 fok.

egon erwin kisch - megemlékezés

prága, 1983. március 31. /adn/ - prágában csütörtökön - halálának 35. évfordulóján - megemlékeztek egon erwin kisch forradalmár íróról, újságíróról. a csehszlovákiai kultúra és sajtó kiemelkedő képviselői méltatták a prágai születésű, német nyelvű író munkásságát, a szocializmus és a béke ügye iránti elkötelezettségét.

to lb fg
18.32 310383 0796

--

sk0041 4 230 mtik1047

pártbizottságok - kína

peking, 1983. március 31. /mti/ - eddig 25 kínai tartományban, vagy ezzel egyenértékű közigazgatási egységben alakították át a csucsszintű pártbizottságokat - jelentette az új kína hírügynökség. - a vezető szerveket „demokratikus ajánlások”, útján formálják át, és az új összetételt a kínai kommunista párt központi bizottságának is jóvá kell hagynia. tajvant nem számítva még négy tartományi pártbizottság átszervezése várta magára.

a tavaly megkezdett átszervezések során a „négy átalakítás”, kritériumát érvényesítik, azaz a pártbizottságokba „forradalmibb, iskolázottabb, szakképzetesebb és fiatalabb”, kádereket válogatnak be. az új kína pénteki jelentése szerint az új összetételű vidéki pártbizottságok korátalaga alacsonyabb, és növekedett a középkorú értelmiségiek aránya. az átszervezések során igyekeznek csökkenteni a káderek számát, és megválni a reformpolitikával egyet nem értőktől.

Nun

a kínai kommunista párt az év második felében induló hároméves, tagkönyvcserével záruló „párterősítési, munkát tervez. ennek előkészületei máris folynak, sőt egyes helyeken „kísérleti jelleggel, megkezdték a párt megtisztítását.

nc/so ki

18.49 310383 1185

--

sk0042 4 230 mtik1045

reagan - lengyel lapok

varsó, 1983. március 31. /mti-pap/ - reagan elnök legutóbbi javaslata és időzítése egyaránt propagandisztikus jellegű - írta csütörtökön a trybuna ludu, a lemp kb központi lapja.

az amerikai elnök javaslatát március 29-én, azaz a genfi tárgyalások szünete előtt hozták nyilvánosságra, és washingtoni elképzelés szerint a május 17-ig tartó szünetet a szovjetunió „hajthatatlanságának, bizonyítására kellene felhasználni - szögezte le a trybuna ludu.

reagan elnök javaslatáról azt mondják, hogy az kísérlet a genfi tárgyalásokon kialakult zsákutcából való kiutrá - írja a rzezpospolita című napilap. - ugyanakkor a „közbülső megoldás, gyakorlatilag a nullamegoldás megőrzése - mutat rá a lap. - a reagan által javasolt kompromisszum csak apró „kozmetikai, eljárás: az egyesült államok nemcsak, hogy nem kész az engedményekre, hanem elveti azt a szovjet álláspontot, miszerint a genfi tárgyalásokon figyelembe kell venni a brit és a francia atomtűzert is.

reagannek van egy másik célja is - mutat rá a rzezpospolita. - azt akarja bizonygatni nyugat-európa népeinek, hogy az amerikai elnök „rugalmas, ez a magatartás azonban csak a nyugat-európában erősödő rakéta telepítés-ellenes mozgalmat hivatott gyengíteni - írta a lengyel lap.

hg lb fg

18.49 310383 1306

--

sk0043 4 230 mtik1046

reagan-beszéd - bolgár kommentár

szófia, 1983. március 31. /mti/ - látszólagos változás, a régi célok állandósága - így foglalható össze reagan mondanivalójának lényege - írja a bta kommentátora az amerikai elnök szerdai beszédéről.

az egyesült államok elnöke által vázolt „aritmetika, - mint azt a szovjetunió már nem egyszer megállapította - egyenlő az egyesült államok és a nato javára tett egyoldalú leszereléssel. ha ezt elfogadnák, az egyenlő lenne azzal, hogy washington nyugat-európába telepíti pershing-rakétáit és robotrepülőgépeit, s ez az egyéb nato-fegyverekkel együtt drasztikusan felborítaná a kialakult hadászati erőegyensúlyt - írja egyebek között a bta szemleírója.

az egyesült államok elnökének legutóbbi beszéde csupán arra jó, hogy reagant a békéért aggódó államférfi színében tüntesse fel, és ezzel lehetőleg kifogja a szelet az amerikaellenes, illetve a háboruellenes mozgalom vitorlájából. reagan propagandamanőverei azonban aligha leplezhetik politikájának agresszivitását, új konfrontációval és a béke elleni új kalandrakciókkal fenyegetnek - mutat rá a bta kommentátora.

ék/so ki

18.50 310383 1144

--

sk0044 4 230 mtik1048

eurorakéták - 5.

brüsszel, 1983. március 31. /mti/ - a nato állandó tanácsa csütörtökön meghallgatta a genfi szovjet-amerikai tárgyalásokon részvevő amerikai küldöttség helyettes vezetőjének, maynard glitman nagykövetnek beszámolóját az eurorakéta-tárgyalások eddigi állásáról, majd „teljes megegyezésének és támogatásának adott hangot, reagan elnök előző nap bejelentett javaslata iránt.

a nato állandó tanácsa hangsúlyozta, hogy a javaslatot - nyilvánosságra hozatala előtt - washington kellő módon egyeztette szövetségeseivel, és az „mindenben megfelel az 1979-es kettős határozat alapelveinek, a nato - hangoztatja a tanács - kész az 1979-ben elhatározottnál jóval kevesebb rakétát telepíteni, és a robbanótűztek tekintetében egyenlőséget létrehozni, ha a szovjetunió

Nuu

is megfelelő mértékben leszállítja szárazföldi indítóállású közép-hatótávolságu rakétáinak és robbanótölteteinek számát.

a nato ugyanakkor ismét hangoztatta, hogy végcélnek változatlanul a közép-hatótávolságu szárazföldi telepítésű rakéták teljes kiiktatását tekinti. a nato-tanács szerint „most a szovjetunió a sor, hogy genfben építő jellegű választ adjon erre a kezdeményezésre,, megegyezés hiányában az 1979-es rakétatelepítési határozatot eredeti formájában hajtják végre - szögezte le újra a nato-tanács.

tokió, 1983. március 31. /mti/ - reagan szerdai javaslatát abe sintaro japán külügyminiszter után „ésszerűnek,, nevezte, és támogatásáról biztosította nakaszoné miniszterelnök is. a japán kormányfő úgy vélekedett, hogy a rakétakorlátozás „globális probléma, amely nemcsak az egyesült államokat, a szovjetuniót és európát, hanem az egész világot érinti,,.

mp pl th kf lb fg

19.15 310383 1705

--

sk0045 4 230 mtik1049

usa - eurorakéták

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 31. /mti/ - shultz amerikai külügyminiszter csütörtökön az nbc televízióban kijelentette, hogy szerinte most kizárólag a szovjet felemul a megállapodás az eurorakétákról. az egyesült államok „jó javaslatokat tesz az asztalra,, és „odafigyel,, a másik fél javaslataira is.

sztyanyiszlav menysikov, az szkp központi bizottságának szóvivője egy másik amerikai televíziós állomásnak adott nyilatkozatában közölte, hogy a szovjetunió gondosan tanulmányozza az amerikai javaslatot, de „minden a részletektől függ,, s azokat egyelőre nem látják biztatónak. kifogásolta például a szovjet szóvivő, hogy reagan és az amerikai fél állandóan az eurorakéták közé sorolja a szovjetunió ázsiai részén telepített, s nyugat-európát elérni képtelen szovjet rakétákat is.

randall forsborg, az amerikai antinukleáris mozgalom egyik vezetője az nbc-ben rámutatott: van ok kétkedni az amerikai javaslat jószándékosságában, miután az „nem változtatott a

Nw

szovjetunióknak ajánlott két évvel ezelőtti feltételeken,,. más amerikai szakértők, elsősorban paul warnke még tovább mennek: szerintük a „közbülső javaslat,, feltételei gyakorlatilag rosszabbak a „nullaváltozat,, feltételeinél, amennyiben egyértelműen az amerikai középhatótávolságu nukleáris eszközök telepítését irányozzák elő. még akkor is, ha a szovjetunió saját rakétáinak ötven százalékát leszereli.

shultz külügyminiszter, eagleburger külügyminiszter-helyettes és az amerikai kormány más személyiségei egymást követő nyilatkozatokban dicsérték csütörtökön reagan „rugalmasságát,, - mint a/new york times hirmagyarozója rámutatott, abban a reményben, hogy nyugat-európa végre úgy érzi majd: megkapta washingtontól, amit követelt. a lap katonai kommentátora, leslie h. gelb szerint a fehér ház tisztában van azzal, hogy ezzel a javaslattal csak rövid időre csillapíthatja le partnereit. ezért „szakaszos tervet,, dolgozott ki a propaganda-pozíciók megőrzésére a telepítés megkezdéséig. ennek a tervnek a következő lépése annak a számnak a megnevezése lehet, amelyre a szovjetunióknak le kellene szállítania robbanófejeinek mennyiségét ahhoz, hogy az amerikaiak egyáltalán tárgyaljanak saját telepítési tervük módosításáról.

/the

zbigniew brzezinski, a carter-kormány volt nemzetbiztonsági főtanácsadója, az amerikai kormány tagjainál lényegesen világosabban beszélt: az abc-televízióban kijelentette, hogy reagan javaslata az amerikai rakéták és robotrepülőgépek európai telepítésének meggyorsítását szolgálja.

br/th ki

19.33 310383 2596

--

sk0046 4 230 mtik1050

embargó 23 óráig

reagan - los angeles

washington, 1983. március 31. /mti/ - a los angeles-i külpolitikai tanács meghívott szónokaként az amerikai fegyverzetkorlátozási és leszerelési politika időszerű kérdéseiről mondott beszédet csütörtökön, közép-európai idő szerint a késő esti órákban ronald reagan amerikai elnök.

Nw

a beszéd annak a kormányzati kampánynak a részét alkotta, amelynek segítségével a fehér ház gátat kíván vetni a fegyverkezési és biztonsági politikáját érő, mind erőteljesebbé váló kongresszusi és nyugat-európai bírálatoknak. ezeknek az erőfeszítéseknek a része volt az amerikai elnök szerdai bejelentése is, amely szerint washington „közbülső megegyezést”, javasol genfben a középhatótávolságu rakétatárgyalásokon.

br/so ki

x x x x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

mivel reagan beszédének szövegét várhatóan csak igen későn kapjuk meg, a beszédről pénteki kiadásunkban adunk jelentést. kérjük, hogy fenti hírünk embargóját vegyék figyelembe, az embargó automatikusan oldható.

mti külpolitika

ki
19.48 310383 1187

sk0047 4 230 mtik1051

földrengés kolumbiában

bogotá/popayán /kolumbia/, 1983. március 31. /reuter/upi/ap/afp/
- nagyerejű földrengés rázta meg csütörtökön a délnyugat-kolumbiai popayán városát és környékét. az első hírek szerint legalább ötvenen meghaltak, más jelentések több mint száz áldozatról tudnak.

a rengés helyi idő szerint reggel történt. a többszáz ezer lakosu popayánban rengeteg zarándok és turista tartózkodik, akik a husvétot megelőző nagyhét ünnepeire érkeztek. a város mindkét - zsufolásig megtelt - temploma összedőlt. ötszáz sebesültet szállítottak a san José kórházba, de az afp francia hírügynökség több ezer sebesültől tud.

kolumbiában mozgósították a rendőrség, a polgárőrség és a katonaság alakulatait. a popayáni érsek rendkívüli segítségért fordult rádióbeszédében a kormányhoz és a nemzetközi vöröskereszthez. beszámolója szerint „a fél város elpusztult,,.

Nur

súlyosan megrongálódott a repülőtér is, amelyet megfeszített erővel igyekeznek rendbehozni, hogy leszállhassanak rajta a mentőcsapatokat, oryosokat és gyógyszereket szállító repülőgépek. hírek szerint rombadőlt a város öt szállodája, a telefonközpont, a börtön és a kolostor is. nagyon sok lakóház összedőlt vagy megrongálódott.

a bogotái geológiai intézet jelzése szerint a rengés, amelynek epicentruma a csendes-óceán körzetében volt, elérte a richter-skála szerinti hetes fokozatot. az egyesült államok szeizmológiai mérései szerint 5,5 erősségű volt a földmozgás, amelyet még a chilei fővárosban is észleltek.

kj lb fg

19.52 310383 1530

--

sk0048 4 230 mtik1052

szovjet kormánynyilatkozat - begin

jeruzsálem, 1983. március 31. /mti-dpa/ap/ - menahem begin izraeli miniszterelnök csütörtökön, a szíriával kapcsolatos legutóbbi szovjet kormánynyilatkozatra reagálva cáfolta, hogy izrael meg akarná támadni a szomszédos arab országot.

begin szerint „nem szabad eltulozva reagálni a nyilatkozatra → de figyelmen kívül hagyni sem lehet,,.

a szovjet állásfoglalás leszögezte, hogy a szíriai nép nincs egyedül, barátai mellette állnak.

egy magas rangú izraeli kormánytisztviselő szerint - aki nem akarta, hogy megnevezzék - a szovjet nyilatkozat tulajdonképpen az egyesült államoknak szól, egyfajta emlékeztetőül arra, hogy a közel-keleti kérdést nem lehet rendezni a szovjetunió beleegyezése nélkül.

az izraeli sajtó az állásfoglalást a harmadik közel-keleti háboru előtt izraelhez intézett szovjet figyelmeztetéshez hasonlítja. moszkva ezután - 1967-ben - szakította meg a diplomáciai kapcsolatot tel-avivval.

kf lb fg

20.09 310383 0999

Nur

--

sk0049 4 230 mtik1053

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

vietnami támadás

bangkok/aranyaprathet /thaiföld/, 1983. március 31. /upi/afp/ - thaiföldi katonai források szerint csütörtökön mintegy ezer vietnami katona harcokcsi- és tüzérségi támogatással megtámadott és lerombolt három kambodzsai tábor. a thaiföldi haderőket teljes riadókézsültségbe helyezték. 15 ezer ember thaiföldre menekült.

a thaiföldi határ közvetlen közelében, de kambodzsai területen lévő táborok felett a vörös khmer gerillái gyakoroltak ellenőrzést. a támadás következtében legalább 32 ember meghalt és háromszáz megsebesült.

prasong soonhiri, a thaiföldi országos biztonsági tanács vezetője még ugyanaznap országa nevében elítélte a vietnami akciót, és arra mutatott rá, hogy a támadásra közvetlenül a francia külügyminiszter vietnami látogatása után került sor.

kf lb fg
20.43 310383 0925

--

sk0050 4 230 mtik1054

sztambolics hazaérkezett

belgrád, 1983. március 31. /mti/ - petar sztambolics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság/elnökségének elnöke magyarországon tett hivatalos baráti látogatásáról csütörtökön este visszaérkezett belgrádba.

/állam

petar sztambolicsot a jugoszláv főváros pályaudvarán az államtanács és a kormány képviselői üdvözölték. jelen volt szabó istván, a belgrádi magyar nagykövetség ügyvivője.

kd/so fg
21.01 310383 0447

Nm

--

sk0051 4 230 mtik1055

szovjet-finn

moszkva, 1983. március 31. /mti/ - a szovjetunió és finnország között április elején kormányküldöttségek cseréjére kerül sor, jelentették be csütörtökön moszkvában.

a küldöttségek a két ország barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződése aláírásának 35. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken vesznek részt.

a szovjet küldöttséget grigorij romanov, az szkp kb pb tagja, a legfelsőbb tanács elnökségének tagja, a leningrádi pártbizottság első titkára vezeti. a finn küldöttség élén pa:r stenba:ck külügyminiszter áll.

hj/th fg

21.12 310383 0601

--

sk0052 4 230 mtik1056

salvador - gerillagyőzelem

san salvador, 1983. március 31./upi/reuter/ - a salvadori gerillák rádióállomása csütörtökön bejelentette, hogy erőik a hondurasi határ mentén szerdán szinte teljesen felszámolták a kormányerők egyik századát, amelyet az amerikaiak képeztek ki. a harcban a kormányerők 130 fős századából 67 katona elesett, 47 megsebesült. a felmentésükre küldött másik századot aknatüzzel ugyancsak szétverték.

a kormánycsapatok szóvivője cáfolta az illegális „venceremos,, rádióadó közlését.

a harcképtelenné tett, illetve a szétszórt századok ugyanis a salvadori hadsereg leghatékonyabbnak tartott elit alakulatához, az ugynevezett belloso zászlóaljhoz tartoznak. a belloso zászlóaljat az egyesült államokban képezték ki.

vi fg

21.25 310383 0775

Nm

--

sk0053 4 800 mtik1058

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0026-ig

budapest, 1983. március 31. /mti/

sk0001 rövid hírek
 szingapur: repülőgépkatasztrófa
 cloppenburg: elvesztett rakéta
 rouen: greenpeace
 kairó: kábitószer

sk0002 nicaragua
 sk0003 reagan - japán visszhang
 sk0004 magyar segély vietnamnak
 sk0005 salvador
 sk0006 varsói munkástanácskozás - vége
 sk0007 reagan—kaunda
 sk0008 hollai - apartheid
 sk0009 usa - eurohadászati /1. rész/
 sk0010 usa - eurohadászati /2. rész/
 sk0011 rövid hírek
 varsó: lengyelország - ítélet
 buenos aires: argentina - tüntetés
 washington: nato - új nagykövet

sk0012 arafat
 sk0013 kambodzsai tiltakozás
 sk0014 hanoi cáfolat
 sk0015 pályaválasztás /1. rész/ panoráma
 sk0016 pályaválasztás /2. rész/ panoráma
 sk0017 rövid hírek
 madrid: spanyol választások
 new york: jusuff maitama-sule - kitüntetés
 hanoi: laoszi-magyar együttműködés

sk0018 rabotnicesko delo
 sk0019 kitüntetések
 sk0020 szovjet-amerikai - hadászati
 sk0021 izrael-libanon
 sk0022 eurorakéták - visszhang /2. rész/
 sk0023 mubarak ázsiai körútja /1. rész/
 sk0024 mubarak ázsiai körútja /2. rész/
 sk0025 husvéti békemenet - nszk - kormány
 sk0026 eurorakéták - visszhang /1. rész/
 folyt.
 fg/th

21.36 310383 1330

Nww

--

sk0054 4 800 mtik1059

tartalomjegyzék - 2.

sk0027-sk0054-ig

sk0027 moszkva - sziria
 sk0028 eurorakéták - visszhang /3. rész/
 sk0029 asszám - indira gandhi
 sk0030 brit leszerelési mozgalom - tüntetés
 sk0031 eurorakéták - visszhang /4. rész/
 sk0032 törölve
 sk0033 gromiko sajtóértekezletet tart
 sk0034 moszkva: fotókiállítás magyarországról
 sk0035 portugál kp - választási program
 sk0036 reagan - első szovjet reagálás
 sk0037 közép-európai haderőcsökkentés
 sk0038 arab csucs-előkészületek
 sk0039 grenada - sajtókonferencia moszkvában
 sk0040 két rövid hír
 moszkva: kozmosz-1449
 prága: egon erwin kisch - megemlékezés

sk0041 pártbizottságok kina
 sk0042 reagan - lengyel lapok
 sk0043 reagan-beszéd - bolgár kommentár
 sk0044 eurorakéták - 5.
 sk0045 usa - eurorakéták
 sk0046 reagan - los angeles /embargó 23.00 óráig/
 sk0047 földrengés kolumbiában
 sk0048 szovjet kormánynyilatkozat - begin
 sk0049 vietnami támadás /szerk. táj./
 sk0050 sztambolics hazaérkezett
 sk0051 szovjet- finn
 sk0052 salvador - gerillagyőzelem
 sk0053 tartalomjegyzék 1.
 sk0054 tartalomjegyzék 2.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: pirtyi sándor
 éliás béla
 flesch istván
 kis csaba
 fodor györgy

fg/th
21.37

310383 1529

- v e g e -

Nww

--

